

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΣΤΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Σταυρούλα Παπαδάκου¹, Σταυρούλα Γκίνη², Κωνσταντίνα Παπαγεωργίου³, Παναγιώτα Παπαποστόλου³, Ελένη Θεοδώρου³, Ξένια Λόσεβα³, Θέμις-Αρετή Ανδρεώτη³

1. Γ. Συντονίστρια Διευθύντρια Παιδιατρικού Τμήματος, Πρόεδρος Εφηβικής Ιατρικής, Αντιπρόεδρος Μονάδας «Σπύρος Δοξιάδης», Γ. Ν. «Ασκληπιείο» Βούλας, Αθήνα

2. Προϊσταμένη Παιδίατρος Παιδιατρικού Τμήματος, Γ. Ν. «Ασκληπιείο» Βούλας, Αθήνα, 3. Ειδικευόμενοι Παιδίατροι, Γ.Ν. «Ασκληπιείο» Βούλας, Αθήνα

Εισαγωγή:

Η αναγνώριση ότι τα παιδιά και ιδιαίτερα οι «ευαίσθητοι» έφηβοι έχουν δικαιώματα και δεν είναι απλώς παθητικοί αποδέκτες της φροντίδας και προστασίας των ενηλίκων, αποτελεί κεντρική θέση στη φιλοσοφία της Χάρτας των Δικαιωμάτων. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη, υποχρεούνται να σέβονται τα δικαιώματα κάθε παιδιού, που υπάγεται στη δικαιοδοσία τους και να εγγυώνται, χωρίς καμία διάκριση, στο παιδί-έφηβο που έχει αναπτύξει κριτική ικανότητα, το δικαίωμα ελεύθερης έκφρασης της γνώμης του, σε οποιοδήποτε θέμα το αφορά, ανάλογα με την ηλικία και τον βαθμό ωριμότητάς του.

Η Χάρτα των δικαιωμάτων δίνει «βήμα» στους εφήβους και επιτρέπει τη συναίνεσή τους στις διαγνωστικές και θεραπευτικές ιατρικές παρεμβάσεις.

□ **ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ:** «Διεθνής Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού» από τον ΟΗΕ, Νόμος 2101/1992, 26 Ιανουαρίου 1990 Ν. Υόρκη. (Ελληνικό Σύνταγμα, άρθρο 28, §1) ΚΑΙ «Τα Δικαιώματα του αρρώστου παιδιού», Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 16 Μαρτίου 1986

Με επιπτώσεις στις σχέσεις μεταξύ ιατρών-γονέων-παιδιών, η Χάρτα δεν δίνει στα παιδιά το δικαίωμα του αυτοπροσδιορισμού ή της αυτονομίας, αλλά **ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ** σε αυτά μία σειρά από δικαιώματα (ως αναφέρονται δεξιά)

Υλικό/Μέθοδος:

Στις περισσότερες χώρες του κόσμου, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας, η φωνή των «παιδιών-εφήβων» δεν εισακούεται. Κατά την καθημερινή ιατρική πράξη, συνηθίζουμε να «βλέπουμε» το νόσημα και όχι τον άνθρωπο. Προς αυτήν την κατεύθυνση σημειώθηκαν 2 έμπρακτες εφαρμογές:

- ✓ 2004, έντυπο του Νοσοκομείου Παίδων «Π. & Α. Κυριακού», με τίτλο: «Χάρτης Δικαιωμάτων του Παιδιού στο Νοσοκομείο»
- ✓ Έως σήμερα, έντυπο με οδηγίες για τα παιδιά που νοσηλεύονται στο Παιδιατρικό Τμήμα του Γ. Ν. «Ασκληπιείο» Βούλας, βασιζόμενες στο Χάρτη Δικαιωμάτων του Παιδιού

Αποτελέσματα:

Η φιλοσοφία της Χάρτας των δικαιωμάτων απαιτεί από τους παιδίατρος να προωθήσουν τη συμμετοχή των ίδιων των παιδιών στη φροντίδα υγείας τους. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη υποχρεούνται να φροντίζουν ώστε το παιδί να έχει πρόσβαση σε ενημέρωση και υλικό από διάφορες εθνικές και διεθνείς πηγές, με σκοπό τη σωματική και πνευματική του υγείας. Στην καθημερινή ιατρική πράξη, όλοι είμαστε γνώστες ότι τα δικαιώματα αυτά, παραγκωνίζονται συχνά και προκύπτουν λύσεις εκτρωματικές

➤ Επιβάλλεται εμείς, οι παιδίατροι:

Να υπενθυμίζουμε στις κατά περίπτωση αρχές, ότι υπάρχει η Χάρτα των Δικαιωμάτων των Παιδιών

Η εφαρμογή της, έχει ανατεθεί στους ώμους των παιδίατρων.

Καλούμαστε να επιμεληθούμε της εφαρμογής και της περιφρούρησής της, να μη μείνει θεωρητικό κείμενο

Θετικά αποτελέσματα:

- Αύξηση του σεβασμού του ίδιου του παιδιού στο άτομό του
- Ελάττωση του άγχους του, γνωρίζοντας για την κατάστασή, καθίσταται απόλυτα συνεργάσιμο.
- Απόκτηση αυτοπεποίθησης, δεν φοβάται ότι θα υποστεί κάτι που δεν γνωρίζει και δεν καταλαβαίνει
- Αύξηση υπευθυνότητας ΚΑΙ συνεργασίας του, για την δική του υγεία

Συμπεράσματα:

Η υγεία μαρτυρά τη σωματική, πνευματική και κοινωνική ευημερία του ατόμου και δεν αφορά μόνο την απουσία ασθένειας. Τα αυτονόητα, συνήθως, δεν μας είναι αρκετά για να εμπλακούμε συλλογικά σε αυτή τη θέση. Θα πρέπει να ενεργοποιηθούν προς αυτήν την κατεύθυνση στρατηγικές πληροφόρησης-συμμόρφωσης και ο παιδίατρος να ηγείται αυτών, με την κατάλληλη ενημέρωση και σφαιρική προσέγγιση του εφήβου.

ΕΜΕΙΣ ΠΡΕΠΕΙ:

- Να αναπτύξουμε τρόπους διαφύλαξης του απορρήτου.
- -Να αναπτύξουμε τρόπους για συγκατάθεση στη θεραπεία, στα πλαίσια των νόμων
- -Να εκπαιδεύσουμε το προσωπικό της κλινικής πάνω στη Χάρτα των δικαιωμάτων των παιδιών
- -Να ΑΝΑΡΤΗΣΟΥΜΕ ένα «Πίνακα των Δικαιωμάτων» των Παιδιών σε όλους τους χώρους υγείας

εχω
δικαι
ώμα

Το Δικαίωμα του σεβασμού, στις αναπτυσσόμενες ικανότητες

Το Δικαίωμα να εισακούεται και λαμβάνεται σοβαρά υπόψιν

Το Δικαίωμα εξασφάλισης ιδιωτικής ζωής και απορρήτου

Το Δικαίωμα νοσηλείας στο σπίτι ή στον καταλληλότερο χώρο, με τον αρτιότερο τρόπο

ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ:
WHO, CHIFA, ΔΙΕΘΝΗΣ
ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΠΑΙΔΙΟΥ

- 2003, Γ.Ν. Ασκληπιείο Βούλας

➤ **Στατιστική ανάλυση** για την αντίδραση των παιδιών στο έντυπο, έδειξε:

- ✓ Στα παιδιά που έγινε ενημέρωση, με την συνεργασία πάντα των γονέων τους, η ψυχοσωματική ισορροπία τους διαταράχθηκε πολύ λιγότερο, από αυτά που ανήκαν στην ομάδα ελέγχου.
- ✓ Συμπερασματικά, η χρήση του ενημερωτικού εντύπου συνδέεται με σημαντική τροποποίηση της συμπεριφοράς παιδιού και γονέων κατά τη νοσηλεία, προς όφελος της ψυχολογικής αποφόρτισης και αύξησης της συνεργασίας του εφήβου.

